

1. Identificació de l'assignatura

Titulació: Títol Superior de Disseny

Nivell: Títol Superior d'Ensenyaments Artístics

Nom de l'assignatura/codi: OP15: DIBUIX D'EXPRESSIÓ I IDEACIÓ

Especialitat	Curs	Període	Típus	Nombre de crèdits ECTS
Totes	Tercer i Quart	Primer	Optativa	6

Departament: Dibuix i representació gràfica

Idioma: Català

Horari: [Fes clic per escriure](#)

Web de l'assignatura: [Fes clic per escriure](#)

Professorat responsable:

Carme Estivill Peiró
Correu electrònic: cestivill@escoladisseny.com
Horari de tutories: [Fes clic per escriure](#)

Cap de departament

Antoni Alcover Bauzà
Correu electrònic: aalcover@escoladisseny.com
Horari d'atenció: [Fes clic per escriure](#)

2. Contextualització

2.1. Matèria a la qual pertany l'assignatura

Llenguatges i tècniques de representació i comunicació

2.2. Perfil professional

S'estableix la necessitat de formar professionals que siguin capaços de plantejar i resoldre projectes amb plantejaments creatius i comunicatius sobre la base del domini de la representació gràfica i la expressivitat que els hi permeti, a la vegada, desenvolupar i comunicar idees amb destresa i efectivitat.

3. Requisits

3.1. Requisits essencials

Haver superat l'assignatura de formació bàsica Dibuix.

3.2. Requisits recomanables

Coneixements bàsics de Dibuix, Color i composició. Coneixements imprescindibles de sistemes de representació: especialment de perspectiva cònica.

L'actitud ha de ser la d'estar en absoluta disposició d'adquirir noves destreses però sobre tot a treballar i desenvolupar el volum de feina que se li demana per a assolir els objectius que l'assignatura planteja.

4. Competències

4.1. CT/Competències transversals

- CT01 Organitzar i planificar el treball de manera eficient i motivadora.
- CT02 Recollir informació significativa, analitzar-la, sintetitzar-la i gestionar-la adequadament.

- CT03 Solucionar problemes i prendre decisions que responguin als objectius del treball que es realitza.
- CT14 Dominar la metodologia de recerca en la generació de projectes, idees i solucions viables.

4.2. CG/Competències generals (tria i marca les corresponents a l'assignatura)

- CG02 Dominar els llenguatges i els recursos expressius de la representació i la comunicació.
- CG04 Tenir una visió científica sobre la percepció i el comportament de la forma, de la matèria, de l'espai, del moviment i del color.
- CG21 Dominar la metodologia d'investigació.

4.2.CE/Competències específiques de l'especialitat

Dominar els llenguatges i els recursos expressius de la representació i la comunicació

5. Resultats d'aprenentatge

Descripció del que un estudiant ha d'haver après en finalitzar l'assignatura. Aquests objectius d'aprenentatge generals de l'assignatura han de ser coherents amb les competències que el pla d'estudis ha definit i que l'estudiant ha de desenvolupar i assolir.

1. Coneixement

Recordar informació apresada prèviament. Reconèixer informacions, idees, fets, símbols.

2. Comprensió

Demostrar que s'han après els conceptes.

Entendre, "fer-se seu", allò que s'ha après; això es demostra quan es presenta la informació d'una altra manera, es transforma, se cerquen relacions, s'associa a un altre fet, s'interpreta les possibles causes i conseqüències.

3. Aplicació

Aplicar el que s'ha après per resoldre un problema, seleccionar, transferir i utilitzar dades i lleis per completar un problema o tasca, aplicar les destreses adquirides a noves situacions que es presenten, utilitzar la informació rebuda en situacions noves i concretes per resoldre problemes.

4. Anàlisi

L'estudiant ha de ser capaç de distingir, classifica i relaciona evidències o estructures d'un fet, d'una qüestió, es fa preguntes, elabora hipòtesis.

Distingir el tot en les seves parts i poder resoldre problemes a partir del coneixement adquirit.

Intenta entendre l'estructura de l'organització del material informatiu examinant les parts de les quals es compon.

La informació que obtingui li servirà per elaborar conclusions divergents.

5. Síntesi

Crear, integrar, combinar idees, planejar, proposar noves maneres de fer. Crear aplicant els coneixements i habilitats anteriors per produir alguna cosa nova o original.

6. Avaluació

Triar entre diferents alternatives i justificar l'elecció especificant els criteris utilitzats. Fes clic per escriure

6. Continguts (distribuïts en unitats d'aprenentatge)

Descriptors BOIB:

Aprofundiment en l'estudi dels mitjans, els processos, les tècniques i els mètodes gràfics en combinació amb els digitals. Estudi i anàlisi dels elements i els conceptes representatius, expressius, comunicatius i interactius de la matèria, la forma, el color, l'espai i el moviment. Dibuix i disseny. Creació de l'espai plàstic i anàlisi de l'adequació a diferents plantejaments projectuals. Memòria icònica. Les teories perceptives. Il·lusions i fenòmens òptics. Dibuix d'estudi o esbós i dibuix expressiu. Mètodes compositius i comunicatius. Mètodes de recerca i experimentació propis de l'assignatura.

BLOC 1

Dibuix d'observació i comunicació (observar, pensar i inventar)

L'apunt

Dibuix d'ideació. Dibuix com a eina per a la representació i comunicació.

Procediments: tècniques humides i seques, tècnica mixta.

L'escala

BLOC 2

Percepció visual.

Experimentació amb procediments gràfics.

Enquadrament i composició. Indicadors de profunditat.

Expressivitat dels llenguatges gràfics.

BLOC 3 (3 setmanes)

Interrelació dels plantejaments projectuals a les diferents especialitats mitjançant la utilització de les tècniques i els mètodes gràfics.

7. Metodologia docent

S'han de detallar les modalitats organitzatives, els tipus d'agrupament i la metodologia (i la durada de cada sessió) que s'empraran per aconseguir els objectius de l'assignatura.

Definim el **tipus d'agrupació** com la grandària del grup que s'utilitza per a una activitat docent. Es distingeixen quatre tipus d'agrupació:

- c) Grup petit (un màxim de 10 alumnes): per a activitats de tutorització de treballs.
- d) Individual (1 alumne): per a activitats individuals amb l'alumne que requereixen un grau d'ajuda molt elevat del professor.

Les modalitats organitzatives són els diferents escenaris en els quals es desenvolupen les activitats que han de dur a terme els professors i els alumnes durant un curs (any/semestre), les quals es diferencien pels propòsits didàctics, les tasques que s'han de fer i els recursos necessaris. Solen estar relacionades amb el tipus d'agrupació.

Es distingeixen les **modalitats organitzatives** següents:

- Classes teòriques (grup gran): exposició de continguts mitjançant la presentació o l'explicació (classes magistrals, exposicions orals individuals o en grup).

Classe expositiva participativa: S'exposa oralment els continguts de la matèria. Cada tema porta la seva explicació, precisant els objectius a assolir i el seu sistema d'avaluació.

L'assignatura compta amb una pàgina web on l'alumne disposa de tots els continguts de la matèria més informació afegida, imatges i altres materials relacionats amb els continguts de l'assignatura.

La pàgina també disposa d'un apartat per a consultar tots els exercicis i el calendari per al seu lliurament

Cada alumne també disposa d'una pàgina personal en la que pot incloure tot aquell material de recerca que hagi utilitzat.

Finalment també mitjançant la pàgina web l'alumne pot consultar l'avaluació que es fa dels seus treballs en la pàgina de notes.

La classe expositiva participativa fomentarà espais per a la participació i intervenció de l'estudiant mitjançant activitats de curta durada a l'aula, les exposicions de l'estudiant sobre temes determinats o la resolució de problemes vinculats amb el plantejament teòric exposat

- Classes pràctiques (grup petit): qualsevol tipus de pràctica a l'aula en la qual es desenvolupen activitats d'aplicació dels coneixements a situacions concretes i a l'adquisició d'habilitats relacionades amb la matèria d'estudi: estudi de casos, anàlisis diagnòstiques, resolució d'exercicis i problemes, etc.

Aprentatge cooperatiu

Es durà a terme l'organització del treball a l'aula i fora de l'aula en el que l'estudiant serà responsable del propi aprenentatge i de l'aprenentatge dels companys i companyes en una situació de co-responsabilitat per assolir fites comunes.

Resolució d'exercicis i problemes

Plantejament de situacions en què es demanarà a l'estudiant que desenvolupi les solucions adequades o correctes mitjançant l'exercitació de rutines, l'aplicació de procediments de transformació de la informació disponible i la interpretació dels resultats.

Aprentatge basat en problemes / projectes

Plantejament d'un problema dissenyat pel professorat que l'estudiant ha de resoldre o en el que l'estudiant du a terme un projecte en un temps determinat per resoldre un problema o abordar una tasca mitjançant la planificació, el disseny i la realització d'una sèrie d'activitats.

L'aprenentatge per descobriment és la base d'aquests mètodes. La solució no ha de ser única.

- Tutories (grup petit / individual): activitats d'orientació, seguiment i avaluació del procés d'aprenentatge d'un estudiant o un grup reduït d'estudiants amb atenció personalitzada del professor.

7.1. Estratègies generals metodològiques

El Departament, en data 13-09-2017, ha acordat un 70% d'assistència com a mínim i la presentació del 100% d'exercicis per poder ser avaluat per avaluació contínua.

7.2 Organització i tipus d'activitats d'aprenentatge

Activitats de treball presencial			64 hores
Modalitat	Tipus d'agrupament	Descripció de la finalitat i metodologia emprada	
Classes teòriques	Grup gran	S'exposarà el contingut teòric de l'assignatura a través de sessions presencials.	4
Classes pràctiques	Individual	Estudi de casos pràctics particulars i resolució de problemes pràctiques a l'aula.	60
Activitats de treball no presencial			86 hores
Modalitat	Tipus d'agrupament	Descripció de la finalitat i metodologia emprada	
Resolució de pràctiques individuals autònomes	Individual	Exercicis pràctics	86

7.3 Instal·lacions del centre i material

Aula.

Material individual que prèviament l'estudiant ha d'adquirir.

Excepcionalment i depenent del desenvolupament del programa es podria fer un exercici en grup que requeriria de la compra de material per part de l'escola

7.4 Activitats interdisciplinàries

Fes clic per escriure

7.5 Activitats complementàries

Fes clic per escriure

8. Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants (L'avaluació del procés d'aprenentatge de l'estudiant es basarà en el grau i nivell d'adquisició i consolidació de les competències establertes d'acord amb el perfil professional definit per a

Dins cada curs (any/semestre) es diferencien tres períodes d'avaluació:

- El període d'avaluació contínua, que es du a terme durant el període lectiu de cada curs (any/semestre), i que ha de suposar, al menys, el 50 % de la qualificació final.
- El període d'avaluació complementària i final, que es du a terme a la finalització de cada curs (any/semestre) i en el qual es poden programar tant les recuperacions de les activitats d'avaluació contínua no superades o no realitzades com els exàmens o proves de l'avaluació final.
- El període d'avaluació extraordinària, que es du a terme a la finalització de cada curs (any/semestre) i en el qual es fa la recuperació de l'avaluació final i, si escau, també es pot programar la recuperació de les activitats d'avaluació contínua.

8.1. Criteris d'avaluació generals del departament (si és el cas)

El Departament, en data 13-09-2017, ha acordat un 70% d'assistència com a mínim i la presentació del 100% d'exercicis per poder ser avaluat per avaluació contínua.

8.2. Criteris d'avaluació (tria i marca les corresponents a l'assignatura)

- CA01 Assisteix regularment a les activitats lectives, tutories, seminaris, i a la resta de les activitats programades
- CA02 Participa regularment a les activitats lectives, tutories, seminaris, i a la resta de les activitats programades
- CA04 Demostra interès per la matèria
- CA05 Coneix, assimila i comprèn els conceptes fonamentals de l'assignatura
- CA08 Coneix i utilitza correctament els materials, les eines, les tecnologia i les tècniques específiques de l'assignatura
- CA10 Planifica correctament el temps i les activitats programades
- CA11 Treballa amb pulcritud, ordre i neteja
- CA13 Segueix la metodologia de treball proposada, les normes de presentació i els terminis d'entrega establerts
- CA14 Presenta correctament les activitats programades
- CA15 Resol correctament les activitats programades
- CA16 Demostra sensibilitat artística, imaginació creativa, creativitat, innovació i originalitat en les activitats programades.
- CA17 Desenvolupa un estil propi en les activitats programades.

8.3. Procediments i tècniques d'avaluació i criteris de qualificació o ponderació

(Cal descriure el perfil de l'estudiant a qui s'aplicarà cada itinerari. Cal explicar quin/s itinerari/s s'aplicarà/n en avaluació ordinària i en avaluació extraordinària)

S'han d'indicar els aspectes que es tindran en compte en l'avaluació, les tècniques o els instruments que s'empraran i els criteris que s'utilitzaran per valorar cadascun dels aspectes, amb la indicació de la ponderació en la qualificació final que obtingui l'estudiant.

La selecció i el disseny d'aquests elements han de permetre valorar el grau o el nivell que ha aconseguit cadascun dels estudiants en relació amb els objectius i les competències plantejats. Per tant, s'han de tenir en compte els elements següents:

- Procediment o tècnica d'avaluació: activitats o proves (escrites, orals, pràctiques, projectes, treballs, etc.) per obtenir la informació necessària dels alumnes i poder-los avaluar.
- Criteris d'avaluació: descripció del que l'estudiant ha de fer per demostrar que ha aconseguit el resultat de l'aprenentatge.
- Criteris de qualificació o ponderació: el pes que es dona a cada instrument o procediment a l'hora de quantificar el grau d'aprenentatge aconseguit per cada alumne.

El·ls procediments i les tècniques establerts per avaluar el nivell d'adquisició i el progrés de l'aprenentatge dels estudiants són els següents:

- Proves objectives (vertader/fals, elecció múltiple, aparellament d'elements, etc.).
- Proves de resposta breu.
- Proves de resposta llarga, de desenvolupament.
- Proves orals (individuals, en grup, presentació de temes o treballs, etc.).
- Treballs i projectes.
- Informes/memòries de pràctiques.
- Proves d'execució de tasques reals o simulades.
- Sistemes d'autoavaluació (oral, escrita, individual, en grup).
- Escales d'actituds.
- Tècniques d'observació (registres, llistes de control, etc.).
- Carpeta d'aprenentatge.
- Altres procediments.

A més, en aquest apartat es pot especificar, en els casos en què sigui adient, si el tipus d'avaluació es duu a terme mitjançant un contracte pedagògic amb diferents itineraris avaluatius alternatius, signat prèviament pel professor i l'alumne. Finalment, s'ha de fer una orientació cap al període de recuperació i s'ha d'establir el tipus o caràcter de les activitats d'avaluació segon les dues categories següents:

- No recuperable (NR): activitat que s'ha de superar en el període lectiu de l'assignatura; és a dir, no hi ha l'opció de superar-la en el període de recuperació del calendari acadèmic.
- Recuperable (R): activitat que es pot superar en el període de recuperació.

Dos itineraris, un per l'alumnat que assisteix amb aprofitament (A) i un altre per l'alumnat que no assisteix (B):

Procediments i tècniques d'avaluació	Tipus (*)	Criteris d'avaluació	Criteris de qualificació o ponderació	
			Itinerari A	Itinerari B
Tècniques d'observació (registres, llistes de control, etc.)	NR	L'assistència mínima al 80% de les activitats presencials i/o les activitats programades	15%	---
Exercicis pràctics	R	El lliurament del 100% dels exercicis/ proves i obtenir una nota mínima de 4 a cada bloc de continguts. Obtenir una nota mitjana de 5	70%	30%---
Treballs i projectes	R	El lliurament del 100% dels treballs proposats i obtenir una nota mínima de 4 a cada bloc de continguts. Obtenir una nota mitjana de 5	15%	---
Prova objectiva final	R	Fer un examen final amb una nota mínima de 5	---	70%
Total			100%	100%

*Aquest camp s'utilitza per especificar el tipus o caràcter de l'activitat d'avaluació: NR (no recuperable) o R (recuperable).

9. Recursos, bibliografia i documentació complementària

9.1. Bibliografia bàsica:

CRISTIAN CAMPOS Nuevo diseño de productos, maomao Publicacions
 EDWARD HUTCHISON El dibujo en el proyecto del paisaje, Editorial Gustavo Gili S.L. Barcelona 2012
 PETER JENNY La mirada creativa Editorial Gustavo Gili S.L. Barcelona 2013
 Bibliografia complementària:
 DAVID DERNIER El dibujo en arquitectura 2010 Art Blume, S.L.
 LORRAINE FARELLY Dibujo para el diseño urbano 2011 Art Blume, S.L.
 JORRIT TORNQUIST Color y luz Teoría y práctica Ed. Gustavo Gili.
 FAWCETT-TANG R. Formatos experimentales. Index book

9.2. Bibliografia complementària:

Fes clic per escriure

9.3. Altres recursos:

Fes clic per escriure

10. Altres observacions (si escau)

Fes clic per escriure